

Naziv studije slučaja	Krivotvorenje dokumentacije u okviru mjere potpore ESF-a
Opis	Cilj projekta bio je integrirati na tržište rada neaktivne osobne, nezaposlene i osobe u potrazi za radnim mjestom na radnom tržištu promicanjem aktivnih mjera u području regionalnog zapošljavanja. Projekt je primio potporu Nacionalnog sektorskog operativnog programa za razvoj ljudskih potencijala u razdoblju od 2007. do 2013.
Predmetni strukturni i investicijski fondovi	Europski socijalni fond (ESF)
Vrsta nepravilnosti	Krivotvorenje dokumenata
Mehanizam izvješćivanja	Regionalno posredničko tijelo obavijestilo je Nacionalni ured za borbu protiv prijevara o svojim sumnjama na prijevaru u početnim trimi zahtjevima za financiranje dvaju društava, nakon čega je potonji pokrenuo istragu i analizirao dokumente koje su korisnici dostavili u svojim zahtjevima.
Prijava u sustavu za upravljanje nepravilnostima	Ne
Znakovi upozorenja	<p>Regionalno posredničko tijelo koje je upravljalo programom u studenome 2011. izrazilo je svoje sumnje na prijevaru u pogledu triju zahtjeva za odobrenje projekta koje je dostavilo društvo X (čiji je pravni zastupnik poduzeće A) u partnerstvu s društvom Y (čiji je pravni zastupnik poduzeće B) u sjeverozapadnoj regiji države članice.</p> <p>Znakovi upozorenja u tom slučaju bili su:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sumnje na prijevaru odnosile su se na potpisane izjave o postojanju administrativnih resursa. Poduzeće A kao pravni zastupnik društva X potpisalo je nekoliko lažnih izjava o postojanju administrativnih resursa. Poduzeće B, pravni zastupnik partnera, podržalo je te izjave potpisivanjem sličnih izjava u ime društva Y o broju zaposlenika navedenom u zahtjevu za financiranje. Ta dva zastupnika krivotvorila su službene certifikate nacionalnih tijela da bi potvrdila svoje izjave. Među ostalim, to je uključivalo fiskalne certifikate s krivotvorenim tekstom službenih certifikata. Prema nacionalnim bazama podataka ta dva društva u trenutku podnošenja zahtjeva za financiranje nisu imala zaposlenike. Međutim, društvo je kao dio svojeg zahtjeva za financiranje dostavilo službenu izjavu u kojoj tvrdi da ima 50 zaposlenika. Zbog te neusklađenosti posredničko tijelo odlučilo o svojim sumnjama obavijestiti Nacionalni ured za borbu protiv prijevara. Vrijednost zatraženih bespovratnih sredstava za

	<p>svaki projekt iznosila je približno 500 000 EUR.</p> <ul style="list-style-type: none"> Regionalno posredničko tijelo sumnjalo je da su društvo X i društvo Y imali istog jedinog partnera jer je potonji prenio 99 % svojeg dioničkog kapitala društvu registriranom u Republici Sejšelima. Upravo je taj prijenos kapitala izvan EU-a ukazivao na moguću prijevaru. Budući da je upravljačko tijelo to smatralo pokazateljem rizika od prijave, postupci ugovaranja zatraženih 500 000 EUR po projektu obustavljeni su nakon što podnositelj zahtjeva nije regionalnom posredničkom tijelu odgovorio na zahtjev za pojašnjenje.
<p>Opis obrasca prijave</p>	<p>Smatralo se da su društvo X i društvo Y u suštini isti subjekt. Podnijeli su zahtjev za sufinanciranje ESF-a za tri projekta u sjeverozapadnoj regiji države članice na temelju dokumenata koje je krivotvorilo poduzeće A, odnosno pravni zastupnik poduzeća. Lažni dokumenti uključivali su krivotvorene fiskalne certifikate.</p> <p>Naknadnom istragom Nacionalni ured za borbu protiv prijevara otkrio je da je društvo X podnijelo dodatnih 14 zahtjeva za bespovratna sredstva Unije ukupne vrijednosti od 7 000 000 EUR preko regionalnih programa drugih regija države članice. Za tih 14 projekata društvo X dobilo je pretfinanciranje u iznosu od 850 000 EUR. Ta su sredstva iz pretfinanciranja brzo potrošena na troškove kao što su najam ureda ili informatička oprema, koji nisu bili navedeni u početnom proračunu zahtjeva.</p> <p>Poduzeće A predočilo je posredničkom tijelu brojne lažne dokumente kako bi opravdalo potrošnju sredstava iz pretfinanciranja. Ti su dokumenti uključivali:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zahtjeve za povrat troškova koji imaju pečat i lažirani potpis računovodstvenog stručnjaka - ugovore sklopljene s raznim društvima - račune za gotovinske transakcije koje su izdali dobavljači ili davatelji usluga - potvrde o primitku robe - spise registarskih blagajni radi opravdanja gotovinskih plaćanja - platne liste koje su, naizgled, potpisali neki zaposlenici uključeni u projekt - popise s lokacijama projekata koji su predstavnicima upravljačkog tijela predočeni u svrhu sprečavanja provedbe provjera na terenu - tehničko-financijska izvješća kao dokaz obavljanja aktivnosti.

	<p>Poduzeće A kralo je financijska sredstva u malim iznosima i krivotvorilo prethodno navedene dokumente s voditeljima projekata i računovotkinjom. Računovotkinja se za krivotvorenje nekih od dokumenata koristila dokumentima i pravnim pečatima društava s kojima je bila povezana. Nijedno od društava nije zaista potpisalo dokumente ni obavilo posao. Ostvaren je minimalan napredak u ispunjavanju zadaća povezanih s provedbom projekata. Poduzeće A zloupotrijebilo je sredstva primljena u okviru pretfinanciranja u iznosu od 215 000 EUR plaćanjem robe i usluga koji nisu bili povezani s provedbom projekta.</p>
Kako je prijevara otkrivena	<p>Nacionalni ured za registar trgovačkih društava osigurao je podatke za utvrđivanje zakonitosti društava i njihove sposobnosti da izvršavaju profesionalne aktivnosti, a područni inspektorat rada podatke za utvrđivanje točnog broja zaposlenika u obama društvima. Nacionalni ured za borbu protiv prijevara provjerio je vjerodostojnost fiskalnih certifikata u kojima se tvrdilo da korisnici nisu imali nepodmirenih dugova. To je bio preliminaran uvjet u postupku ugovaranja. Provjerena je i vjerodostojnost izjava o usklađenosti i prihvatljivosti, koje je u ime korisnika dostavio njegov pravni zastupnik.</p> <p>Nakon istrage Nacionalnog ureda za borbu protiv prijevara utvrđeno je da nije bilo dovoljno dokaza kojima bi se potkrijepilo postojanje jedinog partnera društva X i društva Y. Međutim, istragom je dokazano da su dva pravna zastupnika potpisala lažne izjave. Prema nacionalnom pravu to je bilo kažnjivo.</p> <p>Nacionalni ured za borbu protiv prijevara podnio je zahtjev za popis svih projekata u koje su dva društva uključena i u njemu se navodi da je društvo X podnijelo još 14 zahtjeva za bespovratna sredstva Unije. Dodatnom analizom utvrđeno je da je u tim zahtjevima upotrijebljen isti <i>modus operandi</i> kao i u prethodnom slučaju, odnosno upotreba lažnih i krivotvorenih dokumenata da bi se potkrijepili zahtjevi podnositelja. Nacionalni ured za borbu protiv prijevara obavijestio je središnje upravljačko tijelo, koje je obustavilo sve ugovore o financiranju s društvom X, i Nacionalnu upravu za borbu protiv korupcije (NAD), koja je provela istrage o:</p> <ul style="list-style-type: none">- predocanju krivotvorenih dokumenata s namjerom nezakonitog dobivanja sredstava Unije- zloupotrebi sredstava Unije bez pridržavanja zakonskih odredbi- davanju lažnih izjava- krivotvorenju u privatnim ispravama- suučesništvu i poticanju na počinjenje prethodno navedenih kaznenih djela.

	<p>Odgovorna osoba iz poduzeća A osuđena je 2013. na zatvorsku kaznu u trajanju od 11 godina za optužbe zbog prijevare u svih 17 projekata. Zatim je 2015. Središnje državno odvjetništvo osudilo odgovornu osobu iz poduzeća A na zatvorsku kaznu u trajanju od osam godina. Tuženik je priznao da je sam počinio prijevare.</p> <p>Nakon istrage posredničkom tijelu odobren je pristup bazama podataka, među ostalim nacionalnom registru trgovačkih društava i bazi podataka u području zapošljavanja, koje bi mu tijekom istrage bile od koristi.</p> <p>Nakon istrage financijska sredstva koja je korisnik potrošio nisu vraćena.</p>
Zabilježene poteškoće	<p>Da ne bi bio otkriven provjerom na terenu, korisnik je promijenio prostore u kojima su se projekti trebali provoditi. Time je onemogućena provedba provjera na terenu.</p>
Uočene slabosti	<ul style="list-style-type: none"> • Glavna uočena slabost jest nemogućnost regionalnog upravljačkog tijela da izravno pristupi bazama podataka kojima upravljaju nacionalna tijela (fiskalna, socijalna). To je naknadno ispravljeno kako bi se upravljačkom tijelu omogućio izravan pristup nacionalnim bazama podataka. • Mogućnost korisnika da neprekidno podnosi zahtjeve za sufinanciranje u različitim dijelovima zemlje uz isti <i>modus operandi</i>.